

Oviss framtid för Röda Korsets sjukhus

Efter år av dålig ekonomi lades tre vårdavdelningar på Röda Korsets sjukhus ner till årsskiftet. Tre sjukgymnaster var bland de uppsagda.

Nu säljs den anrika byggnaden. Jakten på nya lokaler för de avdelningar som blir kvar pågår för fullt. – Vi börjar trots allt kunna blicka lite framåt, säger sjukgymnasten Anna Skördåker.

ATT STIGA IN I väntrummet vid entrén till Röda Korsets sjukhus i Stockholm är att kliva in i en svunnen tid. Världuset faller genom höga fönster på rakryggade, ornamenterade stolar av mörkbrunt trä. Från väggen blickar sjukhusets grundare, prins Carl, ut över väntande patienter. Höga glasskåp visar minnen av drygt 80 års vårdhistoria.

Men innan året är slut ska det som återstår av sjukhuset vara utflyttat. Fem av sju våningsplan har redan stängts, för att minska kostnaderna för värme och städning. Förhandlingarna om försäljning av huset är inne i slutspurten. Vem som köper är hemligt när artikeln skrivs, men offentliggörs under april. Att det ska bedrivas vård eller utbildning i lokalerna kräver markägaren, Kungliga Djurgården,

i arrendeavtalet. Sjukhuset omges av institutioner som främst tillhör Kungliga Tekniska Högskolan.

I slutet av förra året stängdes de två slutenvårdsavdelningarna, som erbjudit rehabilitering efter större kirurgiska ingrepp. Med 36 vårdplatser var de en central del av sjukhuset. Drygt 20 anställda sades upp på grund av arbetsbrist, däribland tre sjukgymnaster.

Det har varit en tung period, konstaterar sjukgymnasterna Anna Skördåker och Katja Lundqvist, fackliga företrädare för de kvarvarande tolv LSR-medlemmarna. Anna Skördåker, som även är lymfoterapeut, har jobbat på Lymfödemenheten i 13 år. Katja Lundqvist, som arbetar på Gåskolan och Protesenheten, började 2003.

DE UPPSKATTAR att den tillförordnade sjukhusdirektören Annelie Löfqvist, som tillträdde förra sommaren, är öppen och involverar personalen i det som sker. Tidigare var informationen om ekonomin mer knapphändig.

– Vi visste att något var fel, men inte hur illa det var. Man ville inte ens tänka tanken att vi inte skulle klara oss, säger Katja Lundqvist.

Sedan 2003 har sjukhuset gått med över 60 miljoner kronor i förlust. Mer kapital behövdes för att klara skuldbördan och kunna fortsätta verksamheten, säger Annelie Löfqvist.

– Sjukhuset har levt över sina tillgångar i rätt många år och hoppats på stabilitet i framtiden, genom nya avtal. Nu skulle vi i stället få ännu färre värddagar.

EN SPIK I KISTAN var landstingets beslut att upphandla fler aktörer. Röda Korsets sjukhus avstod från att ens lämna anbud på slutenvården.

– Om fler ska vara med blir det mindre att dela på, det säger sig självt, säger Annelie Löfqvist. Bedömningen var att vi inte kunde leverera kvalitet till det priset.

Omstruktureringar tar tid, fortsätter hon.

– Man måste börja innan det är akut ekonomiskt läge. Vi hade behövt göra mycket – tidigare – för att vara i fas.

Hon ser flera förklaringar till att sjukhuset i flera år fortsatt att ge vårdkvalitet över sina ramar. Patienterna hade stora vårdbehov, först och främst.

– Till en del handlar det nog om grundläggande värderingar. Traditionen har inte varit att sätta affärsmässigheten i fokus.

PERSONALEN GJORDE en heroisk insats förra året, tycker hon. Ändå är inte faran över. De kvarvarande avdelningarna har avtal med landstinget för några år framåt, men måste hålla kostnaderna. Administrationen ska minskas med cirka tio personer.

Sjukhuset måste även hitta en ny lokal, som uppfyller kraven. Diskussion pågår bland annat med Sfären, en anläggning i Solna.

Annelie Löfqvist tror på en framtid för verksamheten, i ny form. Styrelsen

Snart sålt. I april blir det klart vem som köper Röda Korsets sjukhus. Sjukhuset finansierades med privata medel och invigdes 1927 av dåvarande Röda Korsordföranden, prins Carl.

vill prioritera utbildning och äldreomsorg och planerar ett äldreboende i egen regi 2012. Där kan en del av de gamla möblerna få en naturlig plats.

– Det behövs fortfarande en non profitaktör som Röda Korset, med den värdegrund och rehabkompetens vi har, säger Annelie Löfqvist.

Nedläggningen av slutenvården drabbade de mest sårbara patienterna, anser sjukgymnasten Katja Lundqvist. Det ska inte tas som kritik av de verksamheter som fick avtal, betonar hon.

– Kanske visste de inte hur tunga våra patienter var? Vi får feedback från akut-sjukhus, som är desperata för att ingen tar emot de patienter vi hade. Jag hoppas politikerna utvärderar följderna av sina beslut.

ATT SÖRJA OCH BEARBETA tar tid, och osäkerheten har krävt energi, beskriver de båda. Det fanns frustration över att ekonomin fått gå över styr. Många har jobbat länge och är starkt lojala med patienter och sjukhus.

Arbetskamrater emellan har stämningen dock varit vänlig, trots det pressade läget. De har haft goda möjligheter att lufta sina frågor.

– Nu när det är klart att huset ska säljas orkar man nästan inte vänta på det steget, säger Anna Skördåker. Jag vill börja på nytt.

Nu funderar medarbetarna över hur arbetet ska organiseras i framtiden. Ska man till exempel hålla fast vid enskilda

enheter eller arbeta mer integrerat?

Trots vemodet kan det finnas en utmaning i det påtvingade uppbrottet.

– Det är svårt att veta vilken betydelse själva huset har haft, men det kan bli ett slags frigörelse också, säger Anna Skördåker. Det kan bli tydligare hur det går och vilken kompetens vi har. Kanske kan vi till och med öka löneutrymmet.

MARGARETA EDLING

FAKTA

Verksamheten

Röda Korsets sjukhus drivs utan vinstsyfte och är specialiserat på rehabilitering. Ägare är Stiftelsen Rödakorshemmet, som även driver Röda Korsets högskola.

I slutet av 2009 stängdes slutenvårdsavdelningarna för rehabilitering av patienter som gått igenom ortopediska eller större kirurgiska ingrepp. Tidigare hade ett korttidsboende avvecklats.

Kvar är Lymfödemenheten, en sjukgymnastmottagning för allmän rehabilitering samt Protesenheten, med Gåskolan, Armprotescentrum och en ortopedteknisk läkarmottagning. Två äldreboenden drivs enligt avtal med staden.

I samverkan med Föreningen för Neurosedynskadade driver sjukhuset rehabiliterings- och kunskapscentrumet EX-Center.